

Vicarij per Gallias dignitas prius Viennensi quàm Arelatenſi Epifcopo conceſſa videtur. Sed parum certæ fidei eſt, cum data ſcribatur Valentiniano Auguſto iv. & Anieno Coſſ. & Conſulatus Anieni cum Valentiniano poſt obitum Hilarij, cuius tamquam viuentis mentio fit in dicta epiſtola, tantum contigerit. Adde quod pluribus ſupra citatis melioris notæ testimonijs in fauorem Arelatenſis planè contraria ſit. Nec ignoro aliam nomine Silueſtri epiſtolam à Ioanne de Boſco referri in libello antiquitatum Eccleſiæ Vienneniſis, qua Vicarij per Gallias authoritas Vienneniſi Epifcopo à Silueſtro conceſſa legitur. Sed tantò euidentius falſi arguitur, quod in ea Ciuitas Auſciorum Metropolis dicatur Nouempopulaniæ, omneſque aliquantulæ literaturæ ſciant Nouempopulaniam nondum Prouinciā factam eſſe Silueſtri temporibus : & ab eo tempore quo facta eſt, Eluſam per multa ſæcula eius Metropolim fuiſſe, vt ex Notitia certum eſt, inferiuſque probabimus.

XVIII.
METROPOLIS ET
PROVINCIA
BURDEGALENSIS.
a Ammian. Mar-
cell. lib. 15.

Burdegala inter celebriores Aquitaniæ ciuitates ab Ammiano numeratur, cum ait : [In Aquitania, quæ Pyrenæos montes & eam partem ſpectat Oceani, quæ pertinet ad Hiſpanos, prima Prouincia eſt Aquitanica, amplitudine ciuitatum admodum culta : omiſſis alijs multis, Burdegala & Aruerni excellunt, & Santones & Pictaui.] Fuit certè Metropolis ciuilis Aquitaniæ ſecundæ : ſed & quod Eccleſiaſtica fuerit nemo ambigit, cū Agatheniſi & Aurelianiſi primo ſic Cyprianus Burdigalenſis Epifcopus ſubſcripſerit, Agatheniſi quidem : [Cyprianus Epifcopus de Burdigala Metropoli ſubſcripſi.] Et Aurelianiſi primo : [Cyprianus in Chriſti nomine Epifcopus Eccleſiæ Burdigalenſis Metropolis Canonum ſtatuta noſtrorum ſubſcripſi.]

XIX.
METROPOLIS ET
PROVINCIA ELU-
SANA.
b Ammian. lib. 15.

Eluſa nobilis olim ciuitas, & Nouempopulaniæ ſiue Aquitaniæ tertiæ Metropolis ciuilis, vt in Notitia Prouinciarum & ciuitatum Galliæ ſcribitur. Nec audiendi ſunt, qui apud Ammianum^b Marcellinum Eluſam pro cluſa in Narbonenſi legendum arbitrantur, cum Eluſa in Nouempopulania ſit, non in Narbonenſi. Fuit autem magna ex parte diruta ab Euarice Gothorum rege, quo in Gallias ex Hiſpania irrumpente, Nouempopulana, inquit Gregorius^c Turonēſis, geminæque Aquitaniæ vires depopulatæ ſunt. Attamen quod Metropolis Eccleſiaſtica fuerit uſque ad finem ſexti ſæculi, certiffimè probatur ex antiquarum Synodorū ſubſcriptionibus. Etenim ſic in Agatheniſi legitur : [Clarus Epifcopus de ciuitate Eluſa Metropoli ſubſcripſi.] Et in ſine Aurelianiſis primi : [Leontius Epifcopus Eccleſiæ Eluſanæ Metropolis ſubſcripſi.] Adhucque Laban Epifcopus Eluſanus inter Metropolitanos ſubſcribit Concilio Pariſienſi quarto, anno 573. Tandem ex ordinaria rerum inconstantia, nequidem Epifcopus apud eam ſedit, dignitaſque Metropolitica Auſcienſi ſedi tributa eſt.

XIX.
METROPOLIS ET
PROVINCIA
NARBONENSIS.
d Ammian. lib. 5.
e Strabo lib. 4.

Narbonam inter ciuitates Prouinciæ Narbonenſis ab initio primas tenuiſſe teſtatur Ammianus Marcellinus, cum ait : [In Narbonenſi cluſa & Narbona & Tolofa principatum obtinent.] Confirmabo tamen ex Strabone, cuius verba ſunt : [Alterum Rhodani latus Volcæ maiori ex parte accolunt, cognomento Arecomici. Horum nauale dicitur eſſe Narbo, quem rectius totius Galliæ Emporium diceres, tantum venuſtate reliquis anteit.] At ſecus eſt de Archiepiſcopali dignitate, hanc enim Metropolim Eccleſiaſticam non fuiſſe, niſi poſt Arelatum, facile probatur ex epiſtola